

Pergram vande Grönneger Bond

Pergram van de Grönneger Bond

1. INLAAIDEN

Wie vinnen, dat t Riek te veul te vertellen het in Grönnegerlaand.

Wie mainen, dat de overhaid dr an mitwaarken mout om de positie van de Grönneger taal te verbeter'n.

2. GRONDSLOAGEN

De G. B. is veur n demokroatische en federalistische stoatsinrichten in Nederland, in Europa en in de wereld. N demokroatie leeft allain as de legere bestuursainheden voldounde macht hebben.

N hoger bestuursorgoan mag doaram nooit doun wat legern net zo goud of beter doun kînnen.

De G. B. wil stoan veur de Grönneger belangen en wil doaram waarken veur d ekonomische en kultu-rele ontwikkeln van Grönnegerlaand.

De Grönneger taal mout, zo wied as dat van d overhaid oafhaangt, ale meugelkheden kriegen om zok t ontvullen.

3. PERVINSIOAL BESTUUR

De Pervînsioale Stoaten mouten meer bestuurleke zegenschap kriegen.

De Pervînsioale Stoaten mouten heur aigen veurzitter kaizen, dij tougeliëks veurzitter van Depu-taaierte Stoaten is.

De aais van goudkeuren deur de Kroon van de pervînsioale begroten en van ale pervînsioale besloeten en verordens mout vervalen.

Allain stried mit de wet mag laaiden tou t vervalen verkloaren van pervînsioale besloeten en verordens.

De pervînsie mout in begunsel financiesel onafhankelk wezen.

4. GEMAJNTEN

Ook de gemajnten mouten meer aarmslag hebben. In begunsel mouten zai financiesel onafhankelk wezen.

De gemajnteroad mout zien aigen veurzitter kaizen.

5. LAANDSCHOP, REKREOATIE, OMWERELDZORGE

Ons Grönneger laandschop mout mit de grootste zörge bewoakt worren. Bie noodzoakelke ingrepen mout tr in t veuren om dochd worren dat t laandschop zo min meugelk schonnen wort.

Ons laandschop het ook n rekreatieve funksie. Bie t moaken van wat veur plannen ook mout doarom dochd worren.

De NAM mout tr tou verplicht worren om om zien gasputten n raande bos te poten zodoaneg dat de putten ook bie nacht nait meer zichtboar binnen.

Wonenbauw mout ploats vinnen bie en in harmonische aansloeten op de bestoande dörpen en steden.

D olle dörpsnoamen mouten bestoan blieven, ook as twij gemajnten aine worren. Draaigen twij dörpen an n anner te gruien den mout tr n gruinstroke tussen moakt worren as oafschaaiden. Onze stroatnoamen mouten zo aigen meugelk wezen.

In Westerwolle mout gain militair teraain komen.

Veur de daaiern, dij in ons pervînsie nog in t wilde leven, zellen pervînsioale wildruststeen inricht worren mouten, dij verboden binnen veur mînsen.

T ontougaankelk moaken van rekreatiegrond deur partikulieren mout tegengoan worren.

Dr mout mit kracht an waarkt worren dat onze ver-voelde pervînsie weer schoon wort. Gain nije foa-briek mag hier baauwd worren, dij kwoad dut an onze grond, onze locht of ons woater. Bestoande foabrieken zellen schoon worren mouten.

Binnen zo kôrt meugelke tied zellen dr alerwegens drij-trees-klîns-installoaties baauwd worren mou-ten zodat tr gain drup voel woater meer in ons opperflaktewoater komt.

Aal ons vaast oafvaal mout verwaarkt worren deur de VAM. Stôrten in of op onze grond deur gemainten of partikulieren mout verboden worren.

Zo neudig mouten foabrieken, dij oafvaal as grond-stof bruken (ol papier, olle metoalen), financiëel holpen worren.

Wat wie nog hebben an binnenscheepvoartwegen mout nait dicht gooid, mor dainstboar moakt worren an de rekreatie in de fôrm van woater-, ies- en vissport.

6. INDUSTRIALISOATIE

De pervînsie mout in t roam van de ekonomische politiek van Riek of Europese overheden t prakti-sche belaaid aanpazen kînnen an onze ekonomische, moatschoppelke en kulturele belangen.

T pervînsioal bestuur is verantwoordelk doarveur, dat onze kinder, dij dat willen, in Grönnegerlaand waark vinnen kînnen. Doarom dragt ons pervînsioal bestuur ook d eerste verantwoordelkhaid veur d in-dustrialisatiepolitiek.

Ook in kleinere plaatsen kan industrialisatie wisselend zijn. Doarvoor kunnen ook bepaalde maatregelen nodig zijn.

7. AGROARISCHE- EN MIDDENSTAANDSPOLETIEK

Grotere decentralisatie in de agrarische- en middenstaandspoletiek is nodig.

De markt moet worden beschermd dat de EG zekerlijk voorziet in de van agrarische producten. Productieoverschotten van andere landen moeten niet in de EG de markt bederven.

Bij landaanwinsten en andere roemtelke projecten moet rekening worden gehouden met de agrarische belangen.

Tot gezonde boerenbedrijven moet een gouden basis worden gegeven aan boer en landarbeider.

Ook de gezonde middenstaandsbedrijven - in de kleinere dorpen net zo goud als in de grotere plaatsen - moet, zo ver mogelijk dat van de overheid afhankelijk, goede mogelijkheden hebben.

Bij opheffen van agrarische- en middenstaandsbedrijven moeten goede overnames worden gevonden.

8. VERKEER EN WATERSTOAT

Tot provinciaal bestuur moet mitzeggenschap worden gegeven in de rijkswegenplan.

Bij de aanleg van wegen, moet ook bij wegen van meer lokaal belang rekening worden gehouden met landschappelijke en agrarische belangen.

De inkomsten van de wegenfondsen moeten te goede komen aan alle wegen.

Spoorwegen en buslienen mouten nait aaltied ten koste van enorme belastensommen in staand hollen worren. As de belangen net zo goud daïnd worren mit goudkopere oplözzens mouten dij kozen worren.

De vrijheidsdrang van t individu, dat nait bonnen wezen wil an vaaste tieden en ploatsen, moakt dat de aigen auto n kostbaar bezit is. Doar mout reken mit hollen worren.

In lutje woaterschoppen komt de demokroatie beter tot zien recht as in groten. Zunder goie gronden maggen ze doarom nait opheven worren. As regel zel soamenwaarken in n federoatie beter voldoun.

9. MIENBAAUW EN ENERGIEVERZORGEN

T pervînsiaal bestuur mout mitzeggenschap hollen in t verlainen van konsessies tou eksploitoatie van grondriekdommen. N dail van de overhaidsinkomstens doarot komt d pervînsie tou.

Ook in t vaaststellen van de priesen, benoam mit t oge op de waarkgelegenheid in Grönnegerlaand (industrialisoatie, mor ook bloum- en gruintekwekerij), mout t pervînsiaal bestuur mitzeggenschap hebben.

Veur de schoade, dij, vot of loater, ontstaat deur t zuiken of oet de grond hoalen van grondriekdommen, mout n reële vergouden geven worren.

Benzinepries in Grönnen mag nait hoger wezen as in Hollaand.

10. KULTURELE SUBSIDIEPOLETIEK

De overhaid mout kulturele ondernemens financiëel helpen as t partikulier initiatief doar zunder t nait redden kîn.

11. RADIO EN TV

Dr mout n Grönneger radio- en TV-dainst komen woarvan de laaiden allain verantwoordelk is an n road benuimd deur Pervînsioale Stoaten.

De dainst mout de beschikken hebben over de luster- en kiekgeden, dij in Grönnen opbrochd worren.

12. SPORT

Sport mout n belangrieker stee in t onderwies kriegen.

Sportakkomodoatie mout, as dr verlet om is, deur de gemainten betoald worren.

De semiprofvoutbaalverainens F. C. Grönnen en Veendam mouten as t aits kîn, desnoods mit pervînsioale en gemaintelke hulpe, bestoan blieven as passieve rekreatie-objekten.

Dr mout noar streefd worren om t stelsel, dat bie de bekerwedstrieden gelt, ook bie kompetiewedstrieden tou te pazen. Elke verainen mout dus d helfte van d opbrîngst van elke wedstried kriegen. Dr mout op zotterdag speuld worren om ook lu, dij op zundag nait willen om wat veur reden den ook, de gelegenheid te geven om de wedstrieden bie te wonen.

13. ONDERWIES

In t roam van de wettelke regels over de geliekstellen van openbaar en biezunder onderwies en mit inachtnemen van de vrijheid van schoulkeuze mout de pervînsie zeggenschap kriegen over d inrichten van t onderwies in Grönnegerlaand.

T onderwies in Grönnegerlaand mout pazen in de Grönneger situoatie, zodat veurkomen wort dat Grönnen in twij n anner vrömde kultuursferen verdaïld wort.

Onderwies in baaide toalen is doarom neudeg.

T veurgoande gelt veur t haile onderwies an d universiteit tou. Bie d oplaaiden van leerkrachten mout doar reken mit hollen worren.

Pervînsie Grönnen mout mit d aner pervînsies, dij studînten levern, d hoogste zeggenschap hebben over d universiteit in Stad.

Bie tekört an ploatsen mouten studînten oet t noorden en oosten van t land veurgoan.

14. TOALPOLETIEK

Pervînsie en gemainten mouten aktief wezen op t stok van de Grönneger taal.

Pervînsioale Stoaten mouten zo gaauw meugelk de spellen van t Grönnegers regeln.

Aal t overhaidspersoneel in Grönnegerlaand, dat mit publiek in aanroaken komt, mout onze taal beheersen. Dat gelt ook veur de rechtsproak. Veur ambtenoaren, dij onze taal nait beheersen, mout de meugelkhaid bestoan om dij te leren.

NOASCHRIFT

Oet t bovenstoande kîn le in grovve lienen zain hou de Grönneger Bond dizze en anere, veur Grönnen belangrieke, zoaken aanpakken wil.

Dit pergram is n minimum. Wil Grönnen nog toekomst hebben den kîn wie mit minder nait tou.

Wie zellen in dizze richten aarbaiden as peerden en rieten as honnen en wie hopen dat le mit ons aarbaiden en rieten willen.

Dij ons helpen wil - en welke goie Grönneger zol dat nait willen? - kîn zok opgeven as lid of as donateur (stieper).

Wie hebben n vrijblijvende regeln veur t joarledengeld, dij dus bloots as richtliene daint.
Dij is zo:

Belastbaar joarinkomen	an f 15.000, --	tou f 5, --
van f 15.000, --	an " 30.000, --	tou " 10, --
van " 30.000, --	an " 60.000, --	tou " 25, --
van " 60.000, --	an " 80.000, --	tou " 50, --
meer as " 80.000, --		" 75, --

Ons adres:

T. J. Giezenstr. 10
Veendam

Ons gironummer:

3 58 80 84

Ons baanknummer

3 49 20 67 16 bie Rabobaank op 8319 Zuudbrouk.
Baaident op noam van Breukmeester Grönneger
Bond, Haailgeloan 10 op 8319 Zuudbrouk.

En veur wel dat nait wait:

Biedroagen an Joen Grönneger Bond binnen oaftrekbaar veur d Inkomstensbelasten in de kategorie Giften.